

LUDMILLA LACUEVA
Escriptora

EL GONG

Coetanis de Romeu: Emmanuel Brousse

La sala d'exposicions del Govern d'Andorra, ArtalRoc, ens ha portat una magnífica mostra de l'obra de Ramon Casas. L'exposició ens fa gaudir de l'art modernista en tota la seva essència i esdevé un preuat testimoni d'una època a través dels cartells, il·lustracions i retrats de *chulas* i *manolas*. Entre la cinquantena de quadres, trobem un retrat d'Emmanuel Brousse, polític i periodista francès que codirigí el diari *l'Indépendant*, coetani del veguer Romeu.

Brousse va néixer a Perpinyà el 23 d'agost del 1866 en el si d'una família d'impressors. Aviat es va interessar per la política i va exercir càrrecs com a conseller municipal, a més de diputat dels Pirineus Orientals i sotssecretari d'Estat de Finances.

Molts andorrans estem familiaritzats, de certa manera, amb Emmanuel Brousse, atès que quan anem a França, passant per Mont Lluís, travessem una rotonda a la Cabanassa on s'erigeix un descuidat monument en honor al polític francès. El bust és obra de Raymond Sudre, que també es va crear el bust de Romeu a la seva tomba del cementiri de Prada. Igual que la làpida de la tomba de Romeu, les plaques d'aquest monument ens donen informació sobre Brousse: "*A l'apôtre des économies, au ministre mort pauvre; Au bienfaiteur de la Cerdagne, au défenseur de la viticulture*".

I hom pot pensar, quina relació tenien Romeu i Brousse? Sens dubte de confiança. El juliol del 1921, Brousse va tenir

interès a adreçar al ministeri de Justícia una sol·licitud perquè s'atorgués a Romeu la medalla del reconeixement. La medalla en qüestió havia estat establerta pel govern francès per homenajar les persones que, sense obligació legal o militar de fer-ho, haguessin ajudat ferits, invàlids o refugiats durant la I Guerra Mundial. Recordem que el veguer francès va fundar el dispensari departamental d'Higiene social a la seva vila natal de Pra-

Ignoro com va
conèixer Casas, però
el retrat de Brousse
penja a ArtalRoc

da. Malauradament, el Comitè que examinava les candidatures no va escollir la de Romeu.

A finals del 1921, arran de la supressió de pressupost, es prega a Romeu de deixar el seu càrrec de conseller de prefectura interí. Brousse escriu al ministre de l'Interior per sol·licitar que no s'elimini aquest càrrec atès que és un funcionari amb una feina lloable. En els anys successius, Romeu tornarà a demanar a Brousse que intervingui prop del ministeri en qüestió per tal de millorar la seva situació econòmica com a veguer.

Brousse va morir a París el 17 de novembre del 1926 i ignoro com va conèixer Casas, però el seu retrat a l'ArtalRoc ens ha donat l'oportunitat avui de fer un viatge al passat.